

รายงานผลการนิเทศภายใน
ปีการศึกษา ๒๕๖๖

โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖

คำนำ

รายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรายงานผลการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยได้ดำเนินการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพของโรงเรียน และสอดคล้องตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีทองแห่งการนิเทศภายในห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน” โดยใช้หลักการบูรณาการ งานตามภารกิจหลักของโรงเรียน งานนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด งานโครงการ วิธีการดำเนินงาน บุคลากรและงบประมาณในการดำเนินงานทุกระดับ

โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือได้ใช้แผนนิเทศภายในเป็นแนวทางในการนิเทศติดตามเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความเข้มแข็งภายในโรงเรียน และเพื่อให้โรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบริบทของชุมชนและท้องถิ่น การนำหลักสูตรสู่ห้องเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เน้นเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างหลากหลายและเหมาะสม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นักเรียน มีคุณภาพตามหลักสูตรและมีความสามารถตามสมรรถนะในศตวรรษที่ ๒๑

ขอขอบคุณคณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือให้แล้วเสร็จสมบูรณ์เพื่อการพัฒนาการศึกษาในทุกระดับมีคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาต่อไป

กลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ส่วนนำ	
ความสำคัญความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน	๔
เป้าหมายของการนิเทศ	๔
ขอบเขตของการนิเทศ	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
แนวคิด	๖
หลักการ	๖
ภาพความสำเร็จ	๗
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	๗
กระบวนการนิเทศ	๘
บทที่ ๒ โครงการ หลักการ แนวคิด รูปแบบ	๘
โครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ	๘
หลักการ แนวคิด	๑๑
กิจกรรมการนิเทศตามภารกิจกรมหลัก ๕ กิจกรรม	๑๗
กิจกรรมการนิเทศตามนโยบาย	๑๘
บทที่ ๓ การดำเนินการนิเทศ	๒๒
กระบวนการ	๒๒
การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ	๒๓
การวางแผน	๒๔
การดำเนินการ	๒๕
ปฏิทินการนิเทศ	๒๕
การประเมินผลและรายงานผล	๒๗
บทที่ ๔ ผลการนิเทศ	๒๘
บทที่ ๕ การสรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	๓๒
บรรณานุกรม	๓๓
ภาคผนวก	๓๔

บทที่ ๑

ส่วนนำ

ความสำคัญความเป็นมา

การพัฒนาคุณภาพศึกษาให้เกิดคุณภาพนั้น สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปคือคุณภาพของผู้เรียน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตราที่ ๕๔ วรรคสาม ได้บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับความศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐาน เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตราที่ ๑๐ ที่ให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อีกทั้งยังกำหนดให้มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในหมวดที่ ๖ มาตราที่ ๔๗ ที่กำหนดให้มีระเบียบในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และมาตราที่ ๔๘ ที่ให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เชื่อมั่นว่าคุณภาพผู้เรียนจะเกิดได้และบรรลุหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น จะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จ มีองค์ประกอบ รวมถึงปัจจัย คือ คุณภาพของผู้เรียนที่โรงเรียนต้องประกันคุณภาพต่อผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามหลักสูตร มีทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ ๒๑ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จในการพัฒนา ๓ กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็น ภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้าน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ครูผู้สอนหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) ที่เน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพคนเป็นสำคัญเพราะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการนิเทศเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันท่วงที การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย ๔.๐ ตลอดทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และ

ทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษา ในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนของตนได้ตรงตามสภาพของปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนโดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๖ หน้า ๒๕)

การนิเทศภายในที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนและบุคลากรทุกฝ่ายจะร่วมมือกันในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ ขึ้นชมกับความสำเร็จของตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน หัวใจของการนิเทศภายในนั้น คือ การเรียนรู้ของครูเพื่อการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์จนเข้าใจวิธีการต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและมองภาพอนาคตได้อย่างตลอด แนววิธีการที่ทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้มีหลายวิธี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนมีโอกาสดำเนินการได้รับความรู้ถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนความรู้และร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทั้งปัญหาของตนเองเพื่อนครูและพ่อแม่หาแนวทางแก้ปัญหาพร้อมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๖ หน้า ๘๗)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ ได้มีการนำนโยบายจุดเน้นของ สพฐ.มาใช้ในการขับเคลื่อนสู่โรงเรียน โดยมุ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงลึก การยกระดับผลสัมฤทธิ์ และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ จึงได้นำนโยบายจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นดังกล่าว จากผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๗ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีระดับคุณภาพต้องปรับปรุง โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์แก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามพื้นฐานการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนแบบโครงการให้ผู้เรียนทำโครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมให้ครอบคลุมความสามารถในการเรียนรู้ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับผู้เรียนในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ (ผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๗ เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๗ : ๔๐)

ทั้งนี้โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือเป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนทั้งหมดเป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจาก ๔ กลุ่ม ได้แก่ กะเหรี่ยง ปะโอ ม้ง ไทยใหญ่ มีความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม โรงเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพ กลุ่ม

โรงเรียน Stand Alone โรงเรียนที่อยู่ในบริบทห่างไกล ทุรกันดารไม่สามารถที่จะรวมกลุ่มกับเครือข่ายใดได้ จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาตามบริบทบนพื้นฐานการจัดการของโรงเรียนตามศักยภาพ จากการผลการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องใช้กระบวนการนิเทศภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการประกันคุณภาพในการกระตุ้นขับเคลื่อนให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการปฏิบัติส่งผลกระทบต่อคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนได้มีการพัฒนาในการดำเนินการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้ได้ตามค่าเป้าหมายในการประกันคุณภาพและให้ผลประเมินต่างๆ สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานในการบริหารจัดการโรงเรียนให้ได้คุณภาพ แต่การนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือยังไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการในการยกระดับคุณภาพของโรงเรียน โดยเฉพาะในเรื่องของการยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน สมองต่อนโยบายและจุดเน้น อีกทั้งการนิเทศยังไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูได้ เนื่องจากขาดการเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ขาดเครื่องมือการนิเทศที่มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้รับการนิเทศ โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ห้องเรียนเป็นฐานที่มีครูผู้สอนเป็นส่วนสำคัญของการนิเทศที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนอันเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา

จากสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นดังกล่าว โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือจึงได้จัดทำโครงการการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เพื่อใช้ในการควบคุมคุณภาพ ประเมิน ติดตามและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพ และให้สอดคล้องกับการยกระดับความเป็นโรงเรียนคุณภาพโรงเรียน Stand Alone อีกทั้งให้สอดคล้องกับนโยบายของ สพฐ. และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ ที่ส่งเสริมให้มีการนิเทศการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ ซึ่งจากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนที่ผ่านมา โรงเรียนยังขาดการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการรวมถึงขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง การนิเทศยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ทำให้การดำเนินการต่างๆ ไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์การนิเทศและไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างแท้จริง การนิเทศภายในโรงเรียนจึงจะเป็นหลักในการดำเนินงานของโรงเรียน ให้เป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมและมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น (แผนปฏิบัติการโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕)

ดังนั้นฝ่ายงานวิชาการ จึงได้ศึกษาผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำไปใช้ ปรับปรุงพัฒนาวางแผนการดำเนินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตามภารกิจการนิเทศหลักและการนิเทศตามนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน

๑. เพื่อให้โรงเรียนมีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพของโรงเรียน
๒. เพื่อให้โรงเรียนสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการทำงาน
๓. เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามศักยภาพของนักเรียน
๔. เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มทักษะประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน
๕. เพื่อให้เกิดการประสานงานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

เป้าหมายของการนิเทศ

การนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนมีการแบ่งกิจกรรมการนิเทศ ออกเป็น ๒ กิจกรรมใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการยกระดับคุณภาพภายในโรงเรียนตามการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ ๑. กิจกรรมการนิเทศตามภารกิจหลัก ๕ กิจกรรม คือ การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การนิเทศการสอนในชั้นเรียน การนิเทศการสอนของครู การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ การนิเทศหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ๒. กิจกรรมการนิเทศตามนโยบาย ๔ กิจกรรมหลัก คือ การอ่านออกเขียนได้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพอย่างเป็นระบบ ตามความมุ่งหมายของการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ตามบริบท ตามศักยภาพและความพร้อมของชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายในการนิเทศครูทุกคน ทุกห้องเรียน ๑๐๐ %

ขอบเขตของการนิเทศ

การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีขอบเขตการรายงาน ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการรายงานครั้งนี้ได้แก่คณะครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓๙ คน

๒. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการดำเนินโครงการครั้งนี้มุ่งศึกษาและรายงานผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็นกิจกรรมการนิเทศตามภารกิจหลักและการนิเทศตามนโยบาย สพฐ. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการนิเทศการสอน แบบนิเทศและบันทึกตามประเด็นคำถาม แบบสรุปรายงานผลการนิเทศการสอน และแบบประเมินความพึงพอใจผลการ

ดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอมแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนของ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วม (จันทรานี สงวนนาม, ๒๕๕๓) การนิเทศแบบมีส่วนร่วม (สุทธนู ศรีไสย์, ๒๕๕๗) มาทำการสังเคราะห์ โดยวิธีการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของคณะครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ซึ่งจะได้ผลการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของคณะครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

๓. ขอบเขตของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอมแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้นิเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าระดับชั้น หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ

ประเด็นการนิเทศ

๑. กิจกรรมการนิเทศ การเยี่ยมชั้นเรียน และการนิเทศการสอนของครู

๒. เครื่องมือการนิเทศ

เครื่องมือแบบประเมินการนิเทศกิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอมแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนที่จัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้

๑. ผู้นิเทศมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำองค์ความรู้ ข้อเสนอแนะไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนสามารถได้ผลจากการดำเนินงานโครงการนิเทศภายใน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและวางแผนพัฒนาบริหารโครงการนิเทศภายในของโรงเรียน สามารถให้คำปรึกษา แนะนำผู้รับการนิเทศเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ผู้รับการนิเทศเข้าใจสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน นำผลที่ได้จากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน มั่นใจว่าการนิเทศการสอนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนได้

๓. ครูเกิดการพัฒนาตนเอง นำผลการนิเทศมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนยกระดับคุณภาพรายบุคคลเพื่อรักษาคุณภาพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๔. โรงเรียนมีแนวทางในการนิเทศที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ยกระดับคุณภาพที่ส่งผลให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

แนวคิด

๑. การนิเทศภายใน เป็นการร่วมมือกันของบุคลากรในโรงเรียน ในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

๒. การดำเนินการนิเทศมีวิธีการหลายวิธี การเลือกกลวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและสถานการณ์รวมถึงความต้องการของโรงเรียนจะช่วยให้การดำเนินการนิเทศประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

๓. คุณสมบัติด้านมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความรู้ ความสามารถ ทางวิชาการและความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นิเทศการศึกษา

๔. การนิเทศที่พึงประสงค์ คือ การนิเทศระหว่างครูด้วยกันอันจะส่งผลให้สามารถพัฒนาตนเองและองค์กรได้

๕. การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนจัดทำได้หลายรูปแบบ การที่ผู้บริหารจะเลือกใช้รูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนและความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ

หลักการ

๑. การปฏิบัติงานตามกระบวนการ โดยดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ ที่ชัดเจน กำหนดเป็นแผนการนิเทศ กำหนดการ ที่ครอบคลุมถึงวิธีการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการณ์นิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งควรจะมาจากกรรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ

๒. การปฏิบัติงานตามวิถีประชาธิปไตย เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้าง ยอมรับผลการประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุและผลและปฏิบัติตามข้อตกลง ตลอดจนใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายของการนิเทศ

๓. การปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา สร้างสรรค์ โดยการแสวงหาความสามารถพิเศษของครูแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกและสนับสนุนส่งเสริม ความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

๔. การปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วม เน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือ แบ่งปัน ประสพการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมคิดร่วมพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

๕. การปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบ มีการควบคุมติดตาม ผลการดำเนินงาน และผลผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา

๖. การปฏิบัติงานโดยยึดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานทุกครั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ การทำงาน อย่างชัดเจน ออกแบบการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ภาพความสำเร็จ

๑. มีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียนในแนวคิด หลักการ ความมุ่งหมายของการนิเทศ

๒. มีข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่สามารถอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ได้

๓. มีระบบนิเทศภายในตามบริบทของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมการยกระดับคุณภาพ

โรงเรียน

๔. มีแผนและคู่มือการนิเทศที่มีความชัดเจน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการนิเทศได้
๕. มีการนิเทศครูทุกชั้นเรียนและสะท้อนข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้
๖. มีการสรุปและรายงานผลการนิเทศเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาปีการศึกษา

ต่อไป

๗. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินการทดสอบคุณภาพผู้เรียนระดับประเทศทั้ง RT NT O-NET สูงขึ้น นักเรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามจุดเน้นของหลักสูตร
๘. มีผลงานการปฏิบัติที่ดีของครูและนักเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

๑. บุคลากรทุกระดับมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สร้างชุมชนวิชาชีพ
๒. มีกระบวนการทำงานเป็นทีม
๓. การบูรณาการในการดำเนินงาน
๔. การกระจายอำนาจในการทำงานแก่ผู้ฝายอย่างเหมาะสม
๕. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้อง
๖. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของการดำเนินงาน
๗. ความต่อเนื่องของการดำเนินงานแต่ละระดับ
๘. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการนิเทศ

บทที่ ๒ โครงการ หลักการ แนวคิด รูปแบบ

โครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

โครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮ

โครงการ	โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กิจกรรมนิเทศการเรียนการสอน)
แผนงาน	จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้รับผิดชอบ	นายยุทธนา คำวัง นางสาวจันทร์ทิพย์ อมรกิจขยัน หัวหน้าฝ่ายงาน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	งานวิชาการ
ลักษณะงาน/โครงการ	โครงการต่อเนื่อง
ระยะเวลาดำเนินการ	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหลักและเป็นภารกิจหลักที่จำเป็นของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านให้เป็นไปตามวัยและศักยภาพ บุคลากรที่สำคัญที่จะปฏิบัติภารกิจนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้คือครูผู้สอน ซึ่งครูแต่ละคนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพและประสบการณ์ในการสอนที่แตกต่างกัน ผู้บริหารต้องมีการดึงศักยภาพของครูแต่ละคนให้สามารถดำเนินการกิจให้ประสบความสำเร็จ ตามความต้องการของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ในการทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ครูสามารถพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ตรงกับความต้องการของนักเรียน ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นครูมืออาชีพในยุคใหม่ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การนิเทศที่จัดขึ้นในโรงเรียน เป็นการสร้างบรรทัดฐานให้การดำเนินงานของครูไปในทิศทางแนวเดียวกัน จึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานในโรงเรียน ไปสู่ความสำเร็จที่อาศัยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้บุคลากรเกิดความมั่นใจ มีกำลังใจ มีความภาคภูมิใจในผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน เกิดการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาที่ถาวร ดังคำกล่าวที่ว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจดอกสำคัญ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี”

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จากการวิเคราะห์สาเหตุพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนยังไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ไม่ตรงตามตัวชี้วัด ขาดการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ขาดการใช้สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหา นักเรียนในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ สอนไม่ตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้ และไม่นำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์ปรับปรุงการพัฒนาผู้เรียน การดำเนินงานตามนโยบายตามจุดเน้นยังไม่มี ความชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพทางการจัดการศึกษาและคุณภาพของนักเรียน

ฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือได้เล็งเห็นความสำคัญของการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการดำเนินงานดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การหาแนวทางในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้เหมาะสมตามบริบทโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ จึงได้กำหนดโครงการการนิเทศนี้ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุม ติดตาม ประเมินเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามความสำคัญดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามศักยภาพของผู้เรียน

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ จำนวน ๓๙ คน ได้รับการพัฒนาตนเองด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๖

๓.๒ เชิงคุณภาพคุณภาพ

๓.๒.๑ ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนตามศักยภาพ

๓.๒.๒ ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๔. การดำเนินงาน

๔.๑ ขั้นเตรียมการ (Plan)

๔.๑.๑ ประชุมคณะครู ชี้แจงที่มาและความสำคัญการจัดทำโครงการนิเทศภายใน สร้างความเข้าใจร่วมกันด้านหลักการนิเทศภายใน

๔.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน กำหนดกิจกรรมนิเทศภายในให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

๔.๑.๓ คณะกรรมการนิเทศภายในจัดทำเครื่องมือในการนิเทศ และกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน

๔.๒ ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

เครื่องมือแบบประเมินการนิเทศกิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน

- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

๔.๓ ขั้นกำกับติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงาน (Check) ดำเนินการประเมินผลโครงการนิเทศภายใน สรุปผล

๔.๔ การพัฒนา ปรับปรุง (Action) นำผลการประเมินโครงการนิเทศภายในมาปรับใช้ต่อไป

๕. ปฏิทินการนิเทศภายใน

ตารางที่ ๑๔ ปฏิทินการนิเทศภายใน

ชื่อกิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑. กิจกรรมนิเทศชั้นเรียน	เทอมละ ๒ ครั้ง	-	ผู้บริหารและฝ่ายงานวิชาการ
๒. กิจกรรมนิเทศการสอนของครู	เทอมละ ๒ ครั้ง	-	ผู้บริหารและฝ่ายงานวิชาการ

๖. งบประมาณ

จำนวน ๖,๐๐๐ บาท

๗. การวัดและประเมินผล

ตารางที่ ๑๕ การวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการ	เครื่องมือ
๑. ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนตาม ศักยภาพ	๑.การสังเกตการจัดกระบวนการ เรียนการสอนของครู ๒.การสอบถาม ๓.การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์	๑. แบบสังเกตการสอน ๒. แบบบันทึกการนิเทศ ภายในโรงเรียน ๓. แบบสอบถาม
๒. ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ มีความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมนิเทศภายในอย่างมี ประสิทธิภาพ		๔. แบบรายงานผลสัมฤทธิ์
๓. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น		

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ ครูพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน
- ๘.๒ ครูมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนากิจกรรมนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๘.๓ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

หลักการ แนวคิด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒, หน้า ๖) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการศึกษาว่า การนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างเสริมช่วยเหลือ สนับสนุนและร่วมมือให้บุคคลมีการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศจะต้องสร้างบรรยากาศแห่งกัลยาณมิตร ยั่วยุ และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ให้ผู้รับการนิเทศรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

การนิเทศภายในเป็นการร่วมมือกันของบุคลากรในโรงเรียน ใช้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ การพัฒนาการนิเทศการศึกษาจึงเป็นการพัฒนางานอีกด้านหนึ่งของการศึกษา เช่นเดียวกับการพัฒนาการเรียนการสอนถือว่าการนิเทศการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งครูและนักเรียนไปพร้อมๆ กันนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้ความสำคัญของการนิเทศภายในดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๖, หน้า ๕๒) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในไว้ว่า หลักที่สำคัญประการหนึ่งของโรงเรียนประถมศึกษา คือ การดำเนินการให้มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สามารถสร้างเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้าน (ทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม) เติบโตตามวัย และเติมตามศักยภาพบุคลากรสำคัญที่จะเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจนี้ให้บรรลุผล คือ ครูผู้สอนโดยมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเจตคติที่มีต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพความต้องการความรับผิดชอบความถนัดความสนใจ ฯลฯ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรวมพลังของครูที่มีความแตกต่างกันนี้ให้สามารถปฏิบัติภารกิจของตนคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถประสบการณ์ในการทำงานเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอและตรงตามความต้องการพัฒนาการของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหรือที่เรียกว่าครูมีอาชีพเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จในการพัฒนาครูคือ การนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นระบบและต่อเนื่องจะช่วยให้พัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นและตอบสนองหลักสูตรมากขึ้นได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเองกล่าวได้ว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ การนิเทศที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ดี”

การนิเทศภายในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายหลักก็เพื่อพัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาการนิเทศเป็นงานที่สร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานโดยการแนะนำสอนและให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเทคนิคและวิธีการการปฏิบัติงานการนิเทศควรทำอย่างมีระบบและก่อให้เกิดกำลังใจและขวัญดีแก่ผู้รับการนิเทศ เพื่อทำให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา

จากความสำคัญของการนิเทศภายในข้างต้นสรุปได้ว่าการนิเทศภายในมีความสำคัญคือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดีขึ้น

ยิ่งขึ้นครูมีความมั่นใจมีขวัญกำลังใจภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเองอันเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำและ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนการศึกษาของนักเรียนไปสู่ความสำเร็จดังวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีการนิเทศภายใน ความจำเป็นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมครูต้องมีการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลาอันจะเป็นการรักษา มาตรฐานการศึกษาและจะเพิ่มพูนประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

๑.๓ จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

กลวิธีการนิเทศภายในมีหลายวิธี การเลือกกลวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและสถานการณ์ ของโรงเรียนจะช่วยให้การดำเนินการนิเทศประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น นักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (๒๕๔๗, หน้า ๒๖๔ - ๒๖๕) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน ไว้ ว่า

๑. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา

๒. เพื่อสำรวจวิเคราะห์วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ด้านเสถียร เทียงธรรม (๒๕๔๘, หน้า ๓๘) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นส่งเสริมด้านขวัญ กำลังใจปรับปรุงให้ครูมีความมั่นใจในอาชีพมีความเจริญก้าวหน้าอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของ ครูและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนในที่สุด

ส่วนเยาวพา เดชะคุปต์ (๒๕๔๒, หน้า ๙๐) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. เพื่อพัฒนาคนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนในทางที่ดี ขึ้น

๒. เพื่อพัฒนางานพัฒนาการสอนแก่นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครู

๓. เพื่อสร้างการประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์ผลที่เกิดจากการทำงาน

๔. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

ทางด้านชินวงศ์ ศรีงาม (๒๕๓๖, หน้า ๗) กล่าวว่าการนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมายหลักคือมุ่งพัฒนา ครูผู้สอนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทิศทางที่พึงประสงค์สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ อย่างมีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาในอันที่จะเกื้อกูลช่วยพัฒนางาน ด้านการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด

จากการกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในจากนักการศึกษาที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายการนิเทศภายในมีสำคัญ คือ เป็นการพัฒนา ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนและพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนให้มีมาตรฐาน อันจะส่งผลต่อการผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้าง ความร่วมมือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาทุกฝ่ายได้ปฏิรูปวิธีการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการ บริหารจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียน

๑.๔ หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยหลักการนิเทศซึ่งนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้หลักการไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๗, หน้า ๒-๓) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีหลักการสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จดังนี้

๑. การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอน กระบวนการนิเทศ

๒. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนคือผู้บริหารโรงเรียนโดยความร่วมมือของคณะครูในโรงเรียน

๓. เป้าหมายสำคัญในการนิเทศคือการส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลักคือการสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านให้เต็มตามวัยและเต็มตามศักยภาพโดยมีหลักสูตรเป็นกรอบกำกับในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรืออาจกล่าวสั้นๆ ได้ว่าเป้าหมายสำคัญของการนิเทศในโรงเรียนคือการสร้างครูมืออาชีพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (๒๕๔๘, หน้า ๘) ได้เสนอหลักการนิเทศไว้ ดังนี้

๑. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย เคารพในความแตกต่างของบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๒. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นการสร้างเสริม สร้างสรรค์ (Creativity) ต้องทำให้ครูเกิดพลังที่จะคิดเริ่มสิ่งแปลกใหม่ หรือทำงานด้วยตนเองได้ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของบุคคล และเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

๓. การนิเทศการศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย (Cooperation) ที่กระทำร่วมกันและรวมพลังทั้งหมดเพื่อแก้ปัญหาด้วยกัน ยอมรับและยกย่องผลของความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนจากหลายฝ่ายและทำหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนในการจัดองค์การการประเมินผล ตลอดจนการประสานงาน

๔. การนิเทศการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคล ควรสอดคล้องกับความต้องการของครู

๕. การนิเทศการศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักการเห็นใจ (Considerateness) ตัวบุคคลที่ร่วมงานด้วยการเห็นใจและตระหนักในคุณค่าของมนุษย์ ส่งเสริมความรู้สึกร่วมกันให้แก่ครู และสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ

๖. การนิเทศการศึกษาจะต้องเริ่มต้นจากสภาพการณ์ปัจจุบันที่กำลังประสบอยู่ ควรใช้กระบวนการวิจัยและพยายามหาทางให้ครูศึกษาวิจัยแล้วนำมาแก้ปัญหาหรือปฏิบัติตามนั้นต้องทราบความต้องการปัญหาต่างๆ ของครูแล้ววางแผนการนิเทศเพื่อตอบสนองความต้องการและทำความเข้าใจกับปัญหา แยกแยะและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันในปัญหานั้นๆ แล้วพิจารณาหาทางช่วยแก้ไข

๗. การนิเทศการศึกษาจะต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผลเป็นไปอย่างมีระเบียบ มีการปรับปรุงและประเมินผลการนิเทศ มีการรวบรวมข้อมูลและการสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อถือได้

๘. การนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าและความพยายามของครูให้สูงขึ้น

๙. การนิเทศการศึกษาจะต้องส่งเสริมและปรับปรุงสมรรถวิสัย ทักษะและข้อคิดเห็นของครูให้ถูกต้อง

๑๐. การนิเทศการศึกษายพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นพิธีการมากๆ

๑๑. การนิเทศการศึกษาจะต้องใช้สื่อเครื่องมือและกลวิธีง่ายๆ

๑๒. การนิเทศการศึกษาจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง

๑๓. การนิเทศการศึกษาจะต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการนิเทศการศึกษาที่ดีเป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้ เป็นไปตามความจริงและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

๑๔. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือหลักว่าเป็นการบริการ ซึ่งครูเป็นผู้ใช้บริการ

๑๕. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือเป็นหลักการบูรณาการ (Integration) เป็นกระบวนการ ซึ่ง รวมถึงที่กระจัดกระจายไม่เป็นระบบ ไม่เป็นหมวดหมู่ ให้เกิดการเชื่อมโยงสมบูรณ์

๑๖. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือหลักการมุ่งชุมชน (Community) เป็นการแสวงหาปัจจัยที่สำคัญในชุมชน ปรับปรุงปัจจัยเหล่านั้น หาทางให้สถานศึกษา ชุมชน องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ใกล้เคียงมีความสัมพันธ์กันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น

๑๗. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือหลักการวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ ซึ่งเกี่ยวกับการแสวงผลในอนาคต การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการล่วงหน้า การพัฒนาทางเลือกเพื่อปฏิบัติให้บรรลุถึงจุดประสงค์และการเลือกทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด

๑๘. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือหลักการยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถที่จะถูกเปลี่ยนแปลงได้ และพร้อมอยู่เสมอที่จะสนองความต้องการสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

๑๙. การนิเทศการศึกษาต้องถือหลักวัตถุวิสัย (Objectivity) หมายถึง คุณภาพที่เป็นผลจากหลักฐานตามสภาพความจริงมากกว่าความเห็นบุคคล

๒๐. การนิเทศการศึกษาจะต้องถือหลักการประเมินผล (Evaluation) การหาความจริงโดยการวัดที่แน่นอนและหลายอย่าง ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

๒๑. การนิเทศการนิเทศจะต้องหาทางให้ครูรู้จักช่วยและพึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีใจคอยจะอาศัยและหวังพึ่งศึกษานิเทศก์หรือคนอื่นตลอดเวลา สามารถวิเคราะห์และแยกแยะปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองได้ ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความคิดและลงมือกระทำเองให้มากที่สุด

๒๒. การนิเทศการศึกษาจะต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ของครูแล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน

๒๓. การนิเทศการศึกษาจะต้องช่วยจัดหาแหล่งวิทยากร จัดหาเอกสาร หนังสือ ตำราต่างๆ อุปกรณ์ การสอน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้แก่ครู รวมทั้งช่วยให้ครูรู้จักจัดหาหรือจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ การสอนที่ขาดแคลนด้วยตนเอง โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่

๒๔. การนิเทศการศึกษาจะต้องยอมรับนับถือบุคลากรที่ร่วมงานในโรงเรียนนั้นๆ และแสดงให้เห็นว่าเขามีความสำคัญในสถานศึกษานั้นๆ ด้วย

๒๕. การนิเทศการศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของกันและกัน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของการศึกษาอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อจะได้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

โรงเรียนวัดท่าไทร (ตติยานุเคราะห์) (๒๕๖๒, หน้า ๑๓) ได้มีหลักการนิเทศ ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานตามวิธีวิทยาศาสตร์ โดยดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ และครอบคลุมถึงวิธีการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศซึ่งควรจะมาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับได้

๒. การปฏิบัติงานตามวิถีประชาธิปไตย เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้างยอมรับผลการประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุและผลและปฏิบัติตามข้อตกลง ตลอดจนใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

๓. การปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา สร้างสรรค์ โดยการแสวงหาความสามารถพิเศษของครูแต่ละบุคคลเปิดโอกาสให้ได้ แสดง ออก และ สนับสนุน ส่งเสริม ความสามารถเหล่านั้น อย่างเต็มที่

๔. การปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วม เน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานโดยยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือแบ่งปันประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน ร่วมคิดร่วมพัฒนาทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

๕. การปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบ มีการควบคุม ติดตาม ผลการดำเนินงาน และผลผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา

๖. การปฏิบัติงานโดยยึดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานทุกครั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ การทำงานอย่างชัดเจน ออกแบบการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้านระวี กำนางส์ (๒๕๕๐, หน้า ๒๐) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า

๑. ถูกต้องตามหลักวิชาการ
๒. เป็นวิทยาศาสตร์ ทำงานมีระบบ
๓. เป็นประชาธิปไตย
๔. เป็นการสร้างสรรค์
๕. เชื่อมั่นในความสามารถของครู
๖. พัฒนาวิชาชีรมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
๗. บรรยากาศเป็นกันเอง

ปีเดียวกัน กรองทอง จิตรเดชากุล (๒๕๕๐, หน้า ๕) ได้กล่าวหลักการนิเทศภายในโรงเรียนว่า

๑. การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนกระบวนการการนิเทศภายในโรงเรียน

๒. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนคือผู้บริหารสถานศึกษา

๓. การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องสอดคล้องกับความต้องการความจำเป็นการพัฒนาครูและนักเรียน สรุปได้ว่าหลักการสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน มีหลักการสำคัญ คือ ต้องมีความร่วมมือร่วมใจกัน ใช้หลักการบูรณาการในการทำงาน ยึดความเป็นประชาธิปไตย มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการที่ชัดเจนเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับบุคลากรที่เป็นหลักสำคัญถือเป็นผู้รับบริการในการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนโดยความร่วมมือของคณะครูในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการนิเทศ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน สามารถคิดค้นการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จนเป็นที่ยอมรับนับถือ

แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ (Vision)

พัฒนาผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทย ตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า นำพาทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างสังคมและบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา
๒. พัฒนาคุณภาพสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์ (Goals)

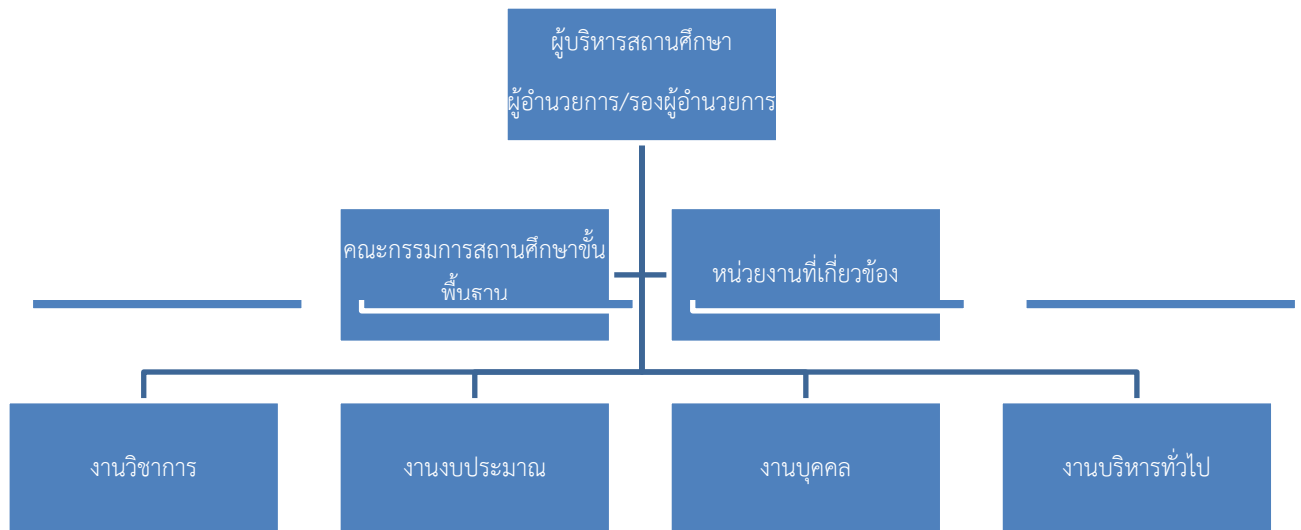
เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีพละนามัยสมบูรณ์ มีทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

อัตลักษณ์ (Identity)

“คุณธรรมนำวิถีประชาธิปไตย อนุรักษ์วิถีซึ่งวัฒนธรรมชนเผ่า”

โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ แบ่งโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ๔ กลุ่มงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล งานบริหารทั่วไป

การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้นเพื่อให้โครงการการนิเทศภายในประสบผลสำเร็จ ทางโรงเรียนจึงได้กำหนดลักษณะการนิเทศ ดังนี้

กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

และได้ดำเนินการโดยกำหนดกระบวนการนิเทศเป็น ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

๑. การให้ความรู้กับคณะครูเกี่ยวกับโครงการนิเทศภายในโรงเรียน
๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการการนิเทศภายในโรงเรียน
๓. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ
๔. การวางแผนกำหนดทางเลือกโครงการการนิเทศภายในโรงเรียน
๕. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นดำเนินงาน

๖. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นการประเมินผล

๗. การประเมินผลและการรายงานผลโครงการการนิเทศภายในโรงเรียน

กรอบการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

๑. การนิเทศการศึกษาควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Theoretically Sound)
๒. การนิเทศการศึกษาควรจะเป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific)
๓. การนิเทศการศึกษาควรเป็นประชาธิปไตย (Democratic)
๔. การนิเทศการศึกษาควรจะเป็นการสร้างสรรค์ (Creation)

วิธีการดำเนินการการนิเทศภายใน

๑. การนิเทศภายในจะต้องวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น
๒. แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม
๓. การดำเนินงานทุกขั้นตอนต้องเป็นไปในการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง
๔. บรรยากาศการดำเนินงานร่วมกันเป็นไปในลักษณะของการยอมรับความคิดเห็น ความสามารถ และ

บทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน

กิจกรรมการนิเทศตามภารกิจของโรงเรียน

การนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

การนิเทศตามนโยบาย

การอ่านออก

แนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ มีแนวทางในการจัดการเรียนรู้หรือกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตามเป้าหมายของจุดเน้น แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียน โดยได้จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามตัวชี้วัด และใช้กิจกรรมในการพัฒนาการอ่านดังนี้

การพัฒนาการอ่าน

ชั้น	กิจกรรม	ร่องรอย/หลักฐาน/ ผลงาน	การวัดและประเมินผล
ป.๑	อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมาย ของคำพื้นฐานได้ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คำ	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน
ป.๒	อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมาย ของคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้น ป.๑ ได้ไม่	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน

	น้อยกว่า ๘๐๐ คำ และอ่านข้อความ ที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับ แบบเรียน มีมารยาทในการอ่าน		
ป.๓	อ่านคำพื้นฐานและเข้าใจความหมาย ของคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้น ป.๒ ได้ไม่ น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คำ และอ่าน ข้อความ เรื่อง บทร้อยกรอง ที่มีความ ยากง่ายใกล้เคียงกับแบบเรียนด้วย ความเข้าใจ มีมารยาทในการอ่าน	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน
ป.๔	อ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรอง ที่มี ความยากง่ายใกล้เคียงกับแบบเรียน อย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญมี มารยาทในการอ่าน	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน
ป.๕	อ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรอง ที่มี ความยากง่ายใกล้เคียงกับแบบเรียน อย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญ และข้อคิดจากเรื่อง มีมารยาทในการ อ่าน	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน
ป.๖	อ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรอง ที่มี ความยากง่ายใกล้เคียงกับแบบเรียน อย่างคล่องแคล่ว สรุปใจความสำคัญ และข้อคิด แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่อง มีมารยาทในการ อ่าน	แบบประเมินการอ่าน	ประเมินการอ่านโดยใช้แบบ ประเมิน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์นี้ ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายในทุกวินาที ทำให้เนื้อหาวิชามีมากเกินไปที่จะเรียน จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ พูด บอก เล่า ไม่สามารถจะพัฒนาผู้เรียนให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไป

ปฏิบัติได้ดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองความเปลี่ยนแปลงของสังคม จากผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอด ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะและวิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ ประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนในชั้นเรียน

กรวยแห่งการเรียนรู้

กรวยแห่งการเรียนรู้ (Cone of Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ซึ่งความรู้เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสมือทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและวิเคราะห์ ปัญหาอีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากกว่า นานกว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ เพราะกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกสอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บความจำ ในระบบความจำระยะยาว ทำให้ผลการเรียนรู้ยังคงอยู่ได้ ในปริมาณที่มากกว่า ระยะเวลากว่า

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

แนวคิดในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา : Empowerment Approach Empowerment Evaluation ของ David Fetterman (๑๙๙๓) เป็นแนวคิดในการพัฒนาที่มุ่งหวังให้องค์กรหรือบุคลากรสามารถชี้นำตนเอง (Self-Directing) ที่จะช่วยให้องค์กรเกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนในอนาคต โดยมีแนวปฏิบัติในกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ Taking Stock

ตรวจสอบสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการประเมินคุณภาพโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ว่าโรงเรียนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เช่น พิจารณาจากผลการสอบ O-NETผลการประเมินของ สมศ.

ขั้นที่ ๒ Setting Goal

กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ เช่น กำหนดว่าภายในปี ๒๕๖๕ เราจะต้อง

๑. ปรากฏผลการประเมินคุณภาพภายในระดับดีมาก
๒. รายวิชาร้อยละ ๘๐ มีคุณภาพระดับดีมาก
๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะ O-NET จะต้องเพิ่มขึ้นปีละ ๓%

ขั้นที่ ๓ Developing Strategies and Implementing

พัฒนากลยุทธ์แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ตัวอย่าง เช่น

1. ขับเคลื่อนแนวคิดห้องเรียนคุณภาพ หรือ ประสานคุณภาพรายวิชา ครูทุกคน ทุกรายวิชาต้องตั้งเป้าคุณภาพและดำเนินการยกระดับคุณภาพให้ได้
2. ปฏิรูปการบริหารจัดการห้องเรียนประจำชั้น กำหนดเกณฑ์ ห้องประจำชั้น/ที่ปรึกษา
3. บริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นการขับเคลื่อนเชิงทฤษฎี อย่างเป็นระบบตามกรอบหลักวิชา

ขั้นที่ ๔ Document Progress ประเมินรวบรวมเอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้า ของงานตามเป้าหมาย

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาพิเศษ พ.ศ.๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐานและคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันภายในของสถานศึกษา

การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

จากภารกิจตามนโยบายที่โรงเรียนบ้านแม่แหเหนือได้ดำเนินการ การนิเทศตามนโยบายจึงควรมีความเข้าใจความมุ่งหมาย ความสำคัญของนโยบาย รวมถึงกระบวนการต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ การนิเทศจึงต้องเป็นการดำเนินการที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ที่ส่งผลต่อคุณภาพ

บทที่ ๓ การดำเนินการนิเทศ

การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นการดำเนินการนิเทศโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

๑. ประชากร
๒. กระบวนการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
๓. เครื่องมือที่ใช้
๔. การสร้างเครื่องมือ
๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๖. การวิเคราะห์ข้อมูล
๗. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
๘. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการรายงานครั้งนี้ ได้แก่ คณะครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๓๙ คน

กระบวนการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

ในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการศึกษา ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารงานวิจัยและรูปแบบการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ที่ประสบผลสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๒. การวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุทางเลือกและการกำหนดกิจกรรมโดยศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจากข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาวางแผน เช่น การระดมความคิด การวิเคราะห์เพื่อหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน จัดลำดับและความสำคัญของปัญหา สร้างการรับรู้ความเข้าใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมาย แนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีการวิเคราะห์ วางแผน ดังนี้

๒.๑ วิเคราะห์ปัญหาสาเหตุทางเลือกและการกำหนดกิจกรรมสำหรับการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ

สภาพปัจจุบัน/ ปัญหา	สาเหตุ ของปัญหา	ทางเลือก ในการแก้ปัญหา	กิจกรรม การดำเนินการ
๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่วางไว้	๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ๒. ผลการทดสอบระดับชาติ RT NT ONET ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	๑. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้น ๒. จัดทำแบบฝึกที่ตรงตามตัวชี้วัด ๓. ครูปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมนิเทศชั้นเรียน
๒. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ	๑. ครูขาดความรู้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทและขาดการเชื่อมโยงหลักสูตรลงสู่แผนการจัดการเรียนการสอน ๒. ครูไม่ยึดการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้	๑. ครูศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ นำมาสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ๒. ครูยึดการสอนที่ตรงกับแผนการจัดการเรียนการสอน มีการบันทึกหลังสอนและทำ AAR เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	กิจกรรมนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ กิจกรรมสังเกตการสอน
๓. ครูขาดทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน	๑. ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอน	๑. ศึกษาแนวทางการพัฒนาตนเองและพัฒนางานสำหรับครูมืออาชีพ	กิจกรรมการอบรม/ศึกษาดูงาน กิจกรรมการให้คำปรึกษา

๒. ครูขาดการ พัฒนาตนเองใน ก้าวทันต่อ สถานการณ์	๒. สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองและ พัฒนางานหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ สำหรับ ครูมืออาชีพ
---	--

การวางแผน

๑. นำผลจากสภาพปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดทำแผนการนิเทศ กำหนดกิจกรรมการนิเทศ วิธีการนิเทศให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา โดยแบ่งลักษณะของการนิเทศออกเป็น ๒ กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมการนิเทศตามภารกิจหลักและกิจกรรมการนิเทศตามนโยบาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน
- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
 - แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

๒. กำหนดแนวทาง/วิธีการ การพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้น ตามความต้องการและจำเป็นให้ครูผู้สอนได้วิเคราะห์ตนเองเป็นรายบุคคลและการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) โดยใช้กระบวนการ AAR (After Action Refection) เพื่อนำข้อมูลปัญหาที่พบของแต่ละบุคคลมาเป็นข้อมูลในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ นำสู่การพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๓. เลือกแนวทาง / วิธี ในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๔. วางแผนการดำเนินงานพัฒนา ดังนี้

๑. การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน
๒. กำหนดทีมนิเทศ เพื่อใช้เป็นคณะทำงานในการนิเทศร่วมกันอย่างครอบคลุมทุกมิติ
๓. กำหนดประเด็นการนิเทศ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะนิเทศ
๔. ระบุระยะเวลา เพื่อกำหนดปฏิทินในการนิเทศให้เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและพัฒนาและเพื่อความชัดเจน อำนวยความสะดวกต่อผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

๕. จัดทำแผนการนิเทศที่ประกอบด้วยหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ

กิจกรรมที่สำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่ได้วางแผนร่วมกันโดยมีการกำหนดโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ดังนี้

กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

ชื่อกิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑. กิจกรรมนิเทศชั้นเรียน	เทอมละ ๒ ครั้ง	-	ผู้บริหารและฝ่ายงานวิชาการ
๒. กิจกรรมนิเทศการสอนของครู	เทอมละ ๒ ครั้ง	-	ผู้บริหารและฝ่ายงานวิชาการ

๗. กำหนดวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสัมภาษณ์ การ Coaching & Mentoring เป็นต้น โดยเน้นการใช้กระบวนการนิเทศแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

การดำเนินการนิเทศ

ปฏิบัติการนิเทศ ดำเนินการตามวิธีการเทคนิค และกิจกรรมตามที่กำหนด เช่น การประชุมเตรียมการนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การนิเทศมีแนวทางที่ชัดเจนร่วมกัน มีทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพ ตามขั้น ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด การสะท้อนผลการนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร วิธีการนิเทศ

๑. นิเทศตนเอง

๒. นิเทศโดยหัวหน้าช่วงชั้น/หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้าฝ่ายงาน/หัวหน้าฝ่ายโครงการหรือหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

๓. นิเทศโดยคณะกรรมการการนิเทศของโรงเรียน/ผู้บริหาร/คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติการนิเทศ

ดำเนินการนิเทศตามวิธีการเทคนิคการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด เช่น ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศ ให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการนิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด การสะท้อนผลการนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้

ในการรายงานครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการนิเทศจึงได้สร้างแบบนิเทศตามภารกิจในการนิเทศดังนี้

๑. เครื่องมือแบบประเมินการนิเทศกิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

๒. เครื่องมือแบบประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินงานโครงการการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ จำแนกได้ดังนี้

ระดับคะแนน ๕ หมายถึง มากที่สุด

ระดับคะแนน ๔ หมายถึง มาก

ระดับคะแนน ๓ หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน ๒ หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน ๑ หมายถึง น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าและดำเนินการในการสร้างเครื่องมือดังนี้

๑. ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิดจากเอกสารหนังสือและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. สร้างแบบประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖

๓. นำแบบประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานงานเก็บข้อมูลแบบประเมินแบบสอบถามจากคณะครูผู้สอน โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ จากนั้นศึกษานำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ข้อมูล

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโครงการการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ นำผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์ผลการนิเทศ

กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

การนิเทศ กำกับติดตามผล

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามผล เป็นระยะ หลังจากสิ้นสุดการดำเนินงาน โครงการนิเทศภายในโรงเรียนแล้ว ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมรายงานสรุปผลกิจกรรม ดังหัวข้อต่อไปนี้

ชื่อกิจกรรม

วัตถุประสงค์

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ผลการดำเนินกิจกรรม

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๕. การประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

นำผลของการนิเทศผู้รับการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงและเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดย ประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการนิเทศแต่ละกิจกรรม ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดหรือตามสถานการณ์ สอดคล้องกับความต้องการในการนำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาแต่ละปีการศึกษา รายงานผลการนิเทศต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลการนิเทศที่เป็นปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไป

การประเมินผลและรายงานผล

๑. ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เช่น การดำเนินงานของผู้รับการนิเทศ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน

๒. ประเมินผลการนิเทศเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติการนิเทศตามระยะเวลาที่ต้องการในการนำผลไปใช้ในการพัฒนาหรือในแต่ละปีการศึกษา

๓. รายงานผลการนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง

๔. นำผลการนิเทศที่ป็นปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปพัฒนาการนิเทศในครั้งต่อไปหรือในปีการศึกษาต่อไป

บทที่ ๔ ผลการนิเทศ

ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

๑. เพื่อให้โรงเรียนมีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพของโรงเรียน

๒. เพื่อให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการทำงาน

๓. เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามศักยภาพของนักเรียน

๔. เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มทักษะประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน

๕. เพื่อให้เกิดการประสานงานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

โดยได้ดำเนินการนิเทศโดยใช้แผนนิเทศการศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในการประกันคุณภาพโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามประเด็นผลการนิเทศ ดังนี้

กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

- แบบนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน
- แบบนิเทศการเรียนการสอนของครู

ผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตามภารกิจหลัก โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานโดยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีการบริหารต่างๆ นำมาทำเป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงานของโครงการนิเทศภายในตามภารกิจหลักประกอบด้วย ๕ มีขั้นตอนการดำเนินงานสู่ผลการนิเทศ ดังนี้

๑. กิจกรรมนิเทศชั้นเรียน

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อประเมินสภาพบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
- ๑.๒ เพื่อกระตุ้นให้ครูปรับปรุงการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้
- ๑.๓ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู
- ๑.๔ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

๒. วิธีการดำเนินกิจกรรม

๒.๑ กำหนดกรอบแนวทางการนิเทศชั้นเรียนโดยการพบปะสนทนาสร้างความคุ้นเคยและสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศแก่คณะครู

๒.๒ วางแผนการนิเทศชั้นเรียนร่วมกับครูในเรื่องของจุดมุ่งหมายกำหนดการและเรื่องที่จะนิเทศ

๒.๓ กำหนดวิธีการนิเทศเช่นการสำรวจปัญหาและความต้องการของครูการสอบถามการปฏิบัติงานของครูการให้คำปรึกษาแนะนำ การตกแต่งห้องเรียน การจัดสภาพห้องเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

๒.๔ ปฏิบัติการนิเทศชั้นเรียน

๒.๕ วิเคราะห์ผลนิเทศชั้นเรียนสรุปผลการนิเทศชั้นเรียนให้คำปรึกษาแนะนำ

๒.๖ ครุณาผลการนิเทศชั้นเรียนมาปรับปรุงแก้ไขการจัดสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

๓. ผลการดำเนินงานกิจกรรม

ผลการนิเทศชั้นเรียน								
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ห้องเรียน	ครูผู้สอน	นักเรียน	การ สอน	เฉลี่ย รวม	คิดเป็น %	คุณภาพ
๑	นายสุรศักดิ์ เต็ดดวงเดือน	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒	นายอภิวัฒน์ ศรีเอื้องดอย	๔.๕	๔.๗๕	๔.๖๖	๔.๖๖	๔.๖๔	๙๓	ดีมาก
๓	นายช่วย ศรีโรจน์ชัยกิจ	๔.๖๖	๔.๕	๔.๗๕	๔.๖๖	๔.๖๔	๙๓	ดีมาก
๔	นายสรายุทธ หอมนาน	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๓๓	๔.๓๓	๔.๕๔	๙๐.๘	ดีมาก
๕	นายสุรสิทธิ์ วรรณทา	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๓๓	๔.๓๓	๔.๕๔	๙๐.๘	ดีมาก
๖	นายธนพล ใจมั่น	๔.๒๕	๔.๒๕	๔.๑๖	๔.๓๑	๔.๒๔	๘๖.๒	ดี
๗	นายโสมนัส อติลักษณ์ศิริ	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๓๓	๔.๓๓	๔.๕๔	๙๐.๘	ดีมาก
๘	นายภราดร อมรสิทธิกุลชัย	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
๙	นายพิมพ์วิมลชัย มาบุญมี	๔.๒๕	๔.๒๕	๔.๑๖	๔.๓๑	๔.๒๔	๘๖.๒	ดี
๑๐	นายธวัชชัย วัตกลาง	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๓๓	๔.๓๓	๔.๕๔	๙๐.๘	ดีมาก
๑๑	นายชินวัฒน์ นามแจ้ง	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๔๑	๔.๕๕	๔.๖๒	๙๒.๓	ดีมาก
๑๒	นายระพีพัฒน์ ปัญญาพรหม	๔.๒๕	๔.๒๕	๔.๑๖	๔.๓๑	๔.๒๔	๘๖.๒	ดี
๑๓	นางสาวนุช เกียรติมีสุข	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๑๔	นางสาวอวยพร ลาภเพิ่มพูนศิริ กุล	๕	๔.๘๘	๔.๑๗	๔.๙๖	๔.๗๕	๙๕.๐๕	ดีมาก
๑๕	นางสาวจันทร์ทิพย์ อมรกิจ ชัยัน	๔.๗๕	๔.๓๘	๔.๐๙	๔.๒๕	๔.๓๖	๘๗.๓๕	ดีมาก
๑๖	นางสาวพรพรรณ รวีภิญโญ	๔.๕	๔.๘๘	๔.๔๒	๔.๗๕	๔.๖๔	๙๒.๗๕	ดีมาก
๑๗	นางสาวกฤติยา กิตติวัชรพงศ์	๕	๔.๘๘	๕	๔.๙๑	๔.๙๕	๙๘.๙๓	ดีมาก
๑๘	นางสาวกัญญ์วรา อมรกิจกว้าง	๔.๖๓	๕	๔.๒๕	๔.๔๖	๔.๕๙	๙๑.๘	ดีมาก
๑๙	นางสาวณัฐชญา ตูลพงศ์	๔.๓๗	๔.๗๕	๔.๑๖	๓.๙๑	๔.๓๐	๘๖.๐	ดี
๒๐	นางสาวอัมพร ก่อนเศรษฐี	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๑	นางสาวจรรยา แสนวังทอง	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก

๒๒	นางสาวญาณกร บัวใส	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๓	นางสาวพริมา ศิริธร	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๔	นางสาวนภัสสร พรบันดาลสุข	๔.๖๒	๔.๕	๔.๗๕	๔.๑๑	๔.๕๐	๘๙.๙	ดี
๒๕	นางสาวอรณิชา ดำรงเจริญศักดิ์	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๖	นางสมหญิง จรียา	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๗	นางสาวธวัลยา คำธิ	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
๒๘	นางสาวจันทร์เพ็ญ เชื้อดู่	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๒๙	นางศาริณี สุขาวรรณ	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๓๐	นางสาวชุตินันท์ เทศนาเรียง	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๓๑	นางสาวชโนทัย ทราใจ	๔.๗๕	๔.๕	๔.๕	๔.๕๘	๔.๕๘	๙๑.๖	ดีมาก
๓๒	นางสาวสายธาร เดชะบุญ	๔.๗๕	๔.๗๕	๔.๘	๔.๘๕	๔.๘๕	๙๕.๕	ดีมาก
๓๓	นางสาวอมรรรัตน์ มัชชะ	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
๓๔	นางสาวทิลามาศร์ แสงกระจ่าง กล้า	๔.๘๗	๕	๔.๔๙	๔.๗๕	๔.๗๖	๙๕.๓	ดีมาก
๓๕	นางสาวนันทน์ สนั่นศรี จันทร์	๕	๔.๘๗	๔.๑๖	๔.๗๔	๔.๖๙	๙๓.๘	ดีมาก
๓๖	นางสาวภัคจิรา แบบแผน	๔.๕	๔.๗๕	๔.๕๘	๔.๒๔	๔.๕๑	๙๐.๓	ดี
๓๗	นางสาวสุนันท์ แสนสิงห์	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
๓๘	นางสาวรจนา เล้าไช้	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
๓๙	นางสาวพนัชกร ยิ่งยืน	๔.๖๒	๔.๘๗	๔.๓	๔.๒๕	๔.๕๑	๙๐.๒	ดี
	เฉลี่ย	๔.๗	๔.๗	๔.๔	๔.๕	๔.๖		
	ร้อยละ	๙๔.๓๑	๙๓.๗๔	๘๘.๗๒	๘๙.๙๖	๙๑.๖๙		
	ระดับ	๕	๕	๔	๔	๕		
	สรุปคุณภาพ	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดี	ดีมาก		
	สรุปคุณภาพรายบุคคล	ดีมาก	ดี	พอใช้	น้อย			
	จำนวน	๒๗	๑๒	-	-			
	คิดเป็นร้อยละ	๖๙.๒๓	๓๐.๗๗	-	-			

การนิเทศชั้นเรียนเทอมละ ๒ ครั้งของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการนิเทศชั้นเรียน พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการรับการนิเทศชั้นเรียนทุกคน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ จำนวนทั้งหมด ๓๙ คน มีผลการนิเทศการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับดีมากจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๒๓ ระดับดี จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๗ ซึ่งในแต่ละด้านมีผลดังต่อไปนี้ ด้านสภาพห้องเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๓๑ ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๔ และด้านนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๒ เรียงลำดับด้านที่ได้มากที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสภาพห้องเรียน ด้านครูผู้สอน และด้านนักเรียนตามลำดับ

๔. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ปัญหาที่พบคือครูยังขาดการตกแต่งห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เช่น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงป้ายนิเทศในห้องเรียน บางห้องขาดการตกแต่งห้องเรียนให้มีมุมความรู้ ห้องเรียนไม่เป็นระเบียบครูควรนำผลการนิเทศชั้นเรียนไปปรับปรุงการจัดบรรยากาศห้องเรียนเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น

๒. ครูผู้สอนขาดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจเน้นการสอนแบบอธิบาย ครูจึงควรมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับวัยของนักเรียนสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้

๓. ครูขาดสื่อที่น่าสนใจและขาดสื่อที่เชื่อมโยงเรื่องใกล้ตัวนักเรียนที่จะนำต่อยอดความรู้สู่เรื่องที่ใกล้ตัว ครูควรใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ทดแทนสื่อวัสดุที่ขาดแคลนไม่สามารถจัดหาได้และใช้เป็นที่สร้างเข้าใจในเนื้อหาจากเรื่องที่ใกล้ตัวอยู่ในบริบทชุมชน

๔. ครูขาดการสร้างปฏิสัมพันธ์ เช่น ยืนสอนหน้าชั้นไม่ได้เดินทักทายหรือดูแลนักเรียนทุกคน ครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับน้องเรียนในห้องโดยทั่วถึง จัดที่นั่งนักเรียนให้เหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมมีการปรับเปลี่ยนที่นั่งเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศชั้นเรียนและเหมาะกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เช่น กิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมกลุ่ม หรือการจับคู่ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น

บทที่ ๕

การสรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีจำนวน ๓๙ คน ได้แก่ คณะครูโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ เครื่องมือในการศึกษา คือ รูปแบบกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ โดยการดำเนินกิจกรรมตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีผลการศึกษาดังนี้

๑. กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน

๑.๑ กิจกรรมนิเทศชั้นเรียน

จากการนิเทศชั้นเรียนทอมละ ๒ ครั้ง ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าครูมีส่วนร่วมในการนิเทศชั้นเรียนทุกคนคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนโดยได้แบ่งกลุ่มพัฒนานักเรียน เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการสอนเสริมนักเรียนให้สอดคล้องกับคุณภาพนักเรียน ทุกห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวคือมีการตกแต่งห้อง มีป้ายนิเทศ และมุมความรู้ต่างๆ ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และคำแนะนำปรึกษาข้อบกพร่องต่างๆ คือ การปรับปรุงห้องเรียนให้มีอย่างสม่ำเสมอปรับเปลี่ยนมุมความรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ และการจัดที่นั่งรวมถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับทราบและนำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองต่อไป

๑.๒ กิจกรรมการนิเทศการสอนของครู

การนิเทศการสอนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนทุกคนได้รับการนิเทศการสอนทุกคน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีผลการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ นำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้เป็นข้อมูลวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจากการการนิเทศได้ให้ข้อเสนอแนะให้กับครูผู้สอนเพื่อนำไปพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ผู้นิเทศจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โรงเรียนควรมีแผนการนิเทศที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ปัญหาแก่ผู้รับการนิเทศได้ในทุกสถานการณ์

๒. โรงเรียนควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา การให้ผลสะท้อนการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนา ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะในรูปแบบการนิเทศกิจกรรมตามนโยบาย ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่ที่โรงเรียนต้องนำมาสู่การปฏิบัติ ที่ควรมีกิจกรรมการให้คำปรึกษา แนะนำ แลกเปลี่ยนการให้คำแนะนำระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาที่เห็นผลชัดเจน มีการกำหนดรูปแบบของการดำเนินกิจกรรม

๓. โรงเรียนควรนำข้อมูลสารสนเทศจากรายงานผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียน มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔. การดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการนำผลการนิเทศเปรียบเทียบกับ ๒ ปีการศึกษา เพื่อศึกษาพัฒนาการและสร้างความมั่นใจว่าแนวทางในการนิเทศสามารถนำไปใช้ได้ผล

๕. ควรมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เช่น โรงเรียนใกล้เคียง โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษา หรือโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อนำจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละโรงเรียนมาสังเคราะห์ จุดเหมือนจุดต่าง และมาเป็นตัวชี้วัดในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ เกิดการสร้างความร่วมมือในเครือข่ายให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

ภาคผนวก

- คำสั่งนเทศภายใน
- เครื่องมือนเทศ
- รูปภาพประกอบการนเทศ
- แบบนเทศช่วงชั้น

คำสั่งโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

๒๗/ ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๖(ฉบับเพิ่มเติม)

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ และ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงขอแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนิเทศภายใน ประกอบด้วย

๑. กรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑. นายยุทธนา	คำวัง	ประธานกรรมการ
๒. นางสาววิภาดา	แก้ววงศ์	รองประธานกรรมการ
๓. นายบรรเจ็ด	สังกิจ	รองประธานกรรมการ
๔. นายสุรศักดิ์	เด็ดดวงเดือน	กรรมการ
๕. นางสาวญาณกร	บัวใส	กรรมการ
๖. นายโสมนัส	อดิศักดิ์ศิริ	กรรมการ
๗. นางสาวจันทร์ทิพย์	อมรกิจขยัน	กรรมการ/เลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. คณะกรรมการดำเนินการและร่วมนิเทศ ประกอบด้วย

๑. นายยุทธนา	คำวัง	ประธานกรรมการ
๒. นางสาววิภาดา	แก้ววงศ์	รองประธานกรรมการ
๓. นายบรรเจ็ด	สังกิจ	รองประธานกรรมการ
๔. นางสาวริณี	สุขาวรรณ	กรรมการ
๕. นางสาวชโนทัย	ทรายใจ	กรรมการ
๖. นางสาวอัมพร	ก่อนเศรษฐี	กรรมการ
๗. นางสาวกัญญ์วรา	อมรกิจกว้าง	กรรมการ
๘. นางสาวภักจิรา	แบบแผน	กรรมการ
๙. นางสาวพริมา	ศิริธร	กรรมการ
๑๐. นางสาววัลลยา	คำธิ	กรรมการ
๑๑. นางสาวรจนา	เลาโซ้ง	กรรมการ

๑๒. นางสาวนัสนันท์	แสงศรีจันทร์	กรรมการ
๑๓. นายสุรสิทธิ์	วรรณทา	กรรมการ
๑๔. นางสาวกฤติยา	กิตติวัชรพงศ์	กรรมการ
๑๕. นายโสมนัส	อดิศักดิ์ศิริ	กรรมการ
๑๖. นางสาวชุตินันท์	เทศนาเรียง	กรรมการ
๑๗. นางสาวสุนันท์	แสนสิงห์	กรรมการ
๑๘. นางสาวญาณกร	บัวใส	กรรมการ
๑๙. นางสาวจันทร์ทิพย์	อมรกิจชัย	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. นางสาวอัมพร	ก่อนเศรษฐี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น พิจารณาค้นหาทางเลือกการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน วางแผนจัดทำแผนงานโครงการ ปฏิทินการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ ดำเนินการตามแผน กำกับติดตาม ประเมินความก้าวหน้า

๓. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล ประกอบด้วย

๑. นางสาวจันทร์ทิพย์	อมรกิจชัย	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวริณี	สุขาวรรณ	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวชโนทัย	ทรายใจ	กรรมการ
๔. นางสาวธวัลยา	คำธิ	กรรมการ
๕. นายธวัชชัย	วัดกลาง	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ประเมินผลสรุป และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติงาน โดยนิเทศติดตาม ประสานงาน ให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

สั่ง ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายยุทธนา คำวัง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

แบบการเยี่ยมชมชั้นเรียน (CLASSROOM VISTATION)
ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

คำชี้แจง แบบการเยี่ยมชมชั้นเรียนนี้ เป็นแบบเยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอนของครูในแต่ละรายวิชาที่สอน โดย ผู้บริหารหรือผู้เยี่ยมชมชั้นเรียน และบันทึกข้อมูลจากการเยี่ยมชมชั้นเรียนโดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ในแบบประเมินทุกข้อ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ผู้รับผิดชอบชั้นเรียน (ชื่อ-นามสกุล)
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้/วิชา
- เรื่องที่สอน..... ระดับชั้น/ห้องที่สอน/.....
- วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ค่ำที่.....เวลา.....
๓. ผู้เยี่ยมชมชั้นเรียน / ผู้นิเทศ (ชื่อ- นามสกุล).....

ตอนที่ ๒ การเยี่ยมชมชั้นเรียน

- ๕ = ปฏิบัติได้ระดับดีมาก ๔ = ปฏิบัติได้ระดับดี ๓ = ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง
 ๒ = ปฏิบัติได้ระดับพอใช้ ๑ = ควรปรับปรุงแก้ไข

ก. สภาพห้องเรียน

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย						
๒	การจัดบรรยากาศในห้องเรียน						
๓	มีป้ายแสดงข้อมูลสถิติของห้องเรียนที่เป็นปัจจุบัน (สำหรับประเมินศึกษา)						
๔	มีสัญลักษณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์						
๕	มุมประสบการณ์ทางการเรียนรู้						
รวม							
ค่าเฉลี่ย							

ข. พฤติกรรมของครู

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	มีสื่อ อุปกรณ์การสอน และมีร่องรอยการใช้						
๒	ควบคุมดูแลการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้						
๓	พูดด้วยน้ำเสียงน่าฟังและสร้างความสนใจของนักเรียน						
๔	แต่งกายเหมาะสมกับสภาพความเป็นครู						
รวม							
ค่าเฉลี่ย							

ค. พฤติกรรมของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	กล้าพูดกล้าคุยกับคนแปลกหน้าและกล้าซักถามครูผู้สอน						
๒	กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้						
๓	มีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง แจ่มใส						
๔	สนใจปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย						
๕	แต่งกายสะอาด เรียบร้อย						
๖	มีระเบียบวินัยดี และมีมารยาทเรียบร้อย						
รวม							
ค่าเฉลี่ย							
รวมเฉลี่ยทุกด้าน							

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เขียน/นิเทศ
(.....)

ตำแหน่ง

เกณฑ์การแปลความหมาย

ระดับคะแนน	๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับดีมาก
ระดับคะแนน	๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับดี
ระดับคะแนน	๒.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	๑.๕๑ - ๑.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับพอใช้
ระดับคะแนน	๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุงแก้ไข

บันทึกการนิเทศครูผู้สอนรายบุคคล

ชื่อผู้รับการนิเทศ.....ชื่อผู้นิเทศ.....

วิชา.....รหัสวิชา..... ชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้

ที่	รายการนิเทศ	การปฏิบัติ		ผลการปฏิบัติ				หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑	แผนการจัดการเรียนรู้							
	๑.๑ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน							
	๑.๒ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดตามหลักสูตร / ผลการเรียนรู้							
	๑.๓ การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร และธรรมชาติของวิชา							
	๑.๔ การกำหนดสื่อประกอบการสอนและแหล่งเรียนรู้							
	๑.๕ กำหนดวิธีการวัดประเมินผล							
๒	ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (นำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุปผล)							
๓	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ /นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (Active learning)							
๔	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีการแบ่งกลุ่ม /ส่งเสริมประชาธิปไตย							
๕	ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน และแก้ปัญหาในชั้นเรียน							
๖	มีการเสริมแรงตามความเหมาะสม							
๗	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน							
๘	การใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย							
๙	การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับหลักสูตร และประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียน							
๑๐	มีการกำกับติดตาม นักเรียนที่มีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียน ของรายวิชาที่สอน ดำเนินการช่วยเหลือ/ แก้ไข							
๑๑	การบันทึกหลังสอน และการนำผลการบันทึกหลังสอนมาแก้ไข / พัฒนา							

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

๑. พฤติกรรมครู

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

๓. พฤติกรรมนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้นิเทศ
/...../.....

ลงชื่อ..... ผู้รับการนิเทศ
/...../.....

ภาพประกอบการนิเทศ

